

۱۴ مارچ، ۲۰۲۴

مطبوعات انترنتی جهانی
با تبصره استقلال خپلواکی

تنوع زبان، نماد غنای فرهنگ در افغانستان

کابل- ایرنا- سازمان بین‌المللی یونسکو در سال ۱۹۹۹ میلادی، روز ۲۱ فوروری را روز جهانی «زبان مادری» نامید و از سال ۲۰۰۰ میلادی به این سو این روز در بیشتر کشورها گرامی داشته می‌شود و برنامه‌هایی در ارتباط با این روز برگزار می‌گردد.

به گزارش خبرگزاری ایرنا، روز جهانی زبان مادری در افغانستان نیز از انظار دور نمانده و در کنار سایر روزهای تاریخی و ملی، در تقویم رسمی این کشور ثبت شده و این روز خاص، همه‌ساله با برنامه‌های متنوع گرامی داشته می‌شود.

افغانستان از لحاظ تعداد زبان در ردیف کشورهای درجه یک جهان قرار دارد، برخی از محققان تعداد زبان زنده در این کشور را ۲۰ زبان می‌دانند و برخی دیگر بیش از ۴۰ زبان نیز گفته است. تنوع زبانی عمر طولانی و کهن در افغانستان دارد و لهجه ها و گویش‌های مختلف در طول تاریخ و با تمام تغییرات و تحولات، فراز و نشیب ها، اصالت خود را در این جغرافیا حفظ کرده است. با وجود تمام تلاش هایی که از سوی روشن فکران جامعه و گاهی از سوی حکومت ها برای رفع اختلافات زبانی در افغانستان صورت گرفته است، اما گاهی ناخواسته بر اثر مداخلات بیگانگان، کشمکش ها و جنجال هایی در بعضی مناطق این سرزمین بر سر موضوع زبان شکل گرفته است. باید گفت که مردم افغانستان اگر تنوع زبانی دارند، اما عمدتاً تعصب زبانی ندارند و معمولاً تلاش می کنند تا زبان همدیگر را بفهمند و از این طریق ارتباطات اجتماعی صمیمی تری با هم برقرار کنند.

برخی از نظام ها و حاکمیت های گذشته در افغانستان نیز با حفظ احترام به زبان‌های موجود در کشور و هم چنین اصطلاحات و لهجه های مختلف، تلاش کرده اند تعصب زبانی را از بین ببرند، اما در عین حال زبان‌های "فارسی دری" و "پشتو" را به عنوان زبان های رسمی کشور اعلام کرده اند که در محافل سیاسی و ادارات دولتی بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد و در برخی از مقاطع زمانی بعضی از حکومت ها طبق قانون خودشان زبان های اوزبکی، ترکمنی، نورستانی، بلوچی، پامیری و ... را در مناطقی که بیشتر مردم به آن‌ها سخن می گویند نیز به عنوان زبان سوم و رسمی شناخته است.

با این همه اما به نظر می رسد که مقامات دولت کنونی افغانستان نیز بر تنوع زبانی در کشور اعتقاد داشته و بر توسعه آن تاکید دارند. هرچند برخی از دستگاه های تبلیغاتی و رسانه های مغرض غربی در طول تاریخ تلاش کرده اند تا از تنوع زبان ها در این کشور، ابزاری برای ایجاد نفاق میان مردم افغانستان برای خود بسازند، کما اینکه اختلاف مذهبی را برای این هدف دامن می‌زنند، اما با درایت و تیزبینی نخبگان، علما، دانشمندان و روشن فکران جامعه خوشبختانه این دسیسه ها همواره خنثی شده است.

در ماه های اخیر نیز شایعاتی مطرح شد مبنی بر اینکه زبان دری فارسی از افغانستان در حال حذف شدن است و نوشته های فارسی از تابلوها حذف و به جای آن پشتو نوشته می شود، اما این شایعه بلافاصله از سوی مقامات رسمی دولت سرپرست افغانستان رد شد.

مولوی امیرخان متقی سرپرست وزارت امور خارجه دولت سرپرست افغانستان در سفری که در ماه های اخیر به تهران داشت، در یک مصاحبه در پاسخ به سوال خبرنگاران، گفت: زبان فارسی و پشتو هر دو زبان رسمی افغانستان هستند و هیچ نوع تبعیضی علیه زبان فارسی از سوی حکومت افغانستان وجود ندارد.

وی تاکید کرد که در مدارس و پوهنتون ها و مراکز علمی، همه چیز مانند قبل جریان دارد و تدریس و صحبت به هر دو زبان (پشتو و دری) انجام می شود. ما تلاش داریم هر دو زبان غنی تر و علمی تر شوند.

او در این جلسه در خصوص برخی تابلوها و نوشته هایی که زبان فارسی از آن حذف شده، توضیح داد: اگر در جایی تابلوهایی که به زبان فارسی هستند پایین کشیده شوند، کار اشخاص مغرض است و با اهداف شخصی صورت گرفته اما سیاست حکومت افغانستان این نیست.

از سوی هم ملا خیرالله خیرخواه، سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ افغانستان در مراسم روز جهانی زبان مادری به تازگی اظهار داشته است که این وزارت از تمام کوشش هایی که به رشد و پیشرفت زبان های کشور سبب می شود، پشتیبانی کرده و متعهد به توسعه آن است، از دید وی اقوام و زبان های افغانستان مثل انگلستان یک دست و برای کشور، یک امتیاز، زیبایی و افتخار است.

روز جهانی زبان مادری همواره مورد توجه افغان ها بوده و در شرایط مختلف از آن تجلیل کرده و می کنند و هم چنین تمام زبان های موجود در کشور مورد احترام بوده و است و در طول تاریخ، دست های ناپاکی که هر از گاهی از آستین عداوت و اختلاف افکنی بیرون آمده، نتوانسته اختلافات و تعصب زبانی را در این سرزمین دامن بزند و مردم این مرز و بوم با وجود تنوع زبانی و فرهنگی، قرن ها در کنار هم در صلح و دوستی زیسته اند.

استقلال خپلواکی: ضرب المثلی داریم که: از کس که ندانی، بدان! ایرانی ها که همواره به سرقت علما، مشاهیر و بزرگان قابل افتخار تاریخ سرزمین کهن ما علنی و با وقاحت پرداخته اند، اخیراً گاهگاهی به ابراز و افشاء حقایق اجتماعی و بیان و معرفی شخصیت های برانده تاریخی افغانستان می پردازند؛ چنانچه ویدیویی از گفتگوی دو نفر به شکل سوال و جواب در مطبوعات انترنتی پخش شد که یکی از طرفین از مشاهیر و شخصیت های قابل افتخار تاریخ افغانستان می پرسید که در کجا متولد گشته و حیات بسر برده اند و طرف دیگر به سوانح مختصر هر یک از آن بزرگواران می پرداخت. بعد نتیجه گیری صورت گرفت که سالها در مکاتب و اجتماع ایرانی آن شخصیت های تاریخ از قبیل بوعلی سینای بلخی، مولانا جلال الدین محمد بلخی، رابعه بلخی، فرخی سیستانی،

سلطان محمود غزنوی، سنایی غزنوی، ناصر خسرو بلخی، حنظلۀ بادغیسی، حضرت خواجه عبدالله انصار، گوهر شاد بیگم، بهزاد، سید جمال الدین افغان، رستم سمنگانی و ده ها مانند این بزرگواران، به حکم تاریخ همه و همه زاده خاک مقدس افغانستان بوده اند!

خوب هست حیات داریم اقلی از سرزمین آخوند های مزور به این باور است که مشاهیر ما از سرزمین ما بوده و متعلق به تاریخ درخشان این کشور کهن میباشند.

پایان